หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ประกาศรับข้อเสนอชุดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal)

กรอบการวิจัย "ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"

ภายใต้แผนงานย่อยรายประเด็น "การเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น"

ประจำปีงบประมาณ 2566

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาพื้นที่ (Area Based Development) เป็นทิศทางหลักของการปฏิรูปประเทศไทย เป้าหมายหลักของการพัฒนาพื้นที่คือการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและพื้นที่ โดยการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนคนในพื้นที่เพื่อพัฒนาพื้นที่บ้านเกิดของตนเองที่สอดคล้องกับบริบทและฐานทุนเดิม เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดอนาคตการสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน เพื่อสามารถเผชิญกับความท้าทายรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันอันเกิดจาก Technology Disruption ให้ชุมชนมีความสามารถหาวิธีการแก้ปัญหาแบบบูรณาการและใช้ได้ในระยะยาว และเกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการให้ความสำคัญกับการยกระดับขีดความสามารถของสมาชิกชุมชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชนที่มีองค์ความรู้เดิม เพื่อให้พวกเขาสามารถดำเนินการพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง ยกระดับการเรียนรู้เพื่อให้สามารถก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ อีกทั้งยังต้องเตรียมระบบภูมิคุ้มกันด้วยการเพิ่มทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอและพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายในประเทศ

กระบวนการการสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน ด้วยการขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรชุมชนที่มีความสามารถรับ-ปรับ-ใช้-ถ่ายทอด นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่พร้อมใช้และเหมาะสมกับปัญหา/ความต้องการชุมชน (Appropriate Technology) เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัดชุมชนรับ-ปรับ-ใช้ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยความสามารถความยืดหยุ่นในการปรับตัว (Resilience) หากชุมชนนั้นเป็นชุมชนที่ปรับตัวได้ มีเสถียรภาพและมีศักยภาพสู่การยืดหยุ่น ชุมชนจะมีความสามารถ 1) สามารถบริหารจัดการระบบต่างๆ ในชุมชนนั้นได้แม้เกิดเหตุวิกฤตแห่งการเปลี่ยนแปลง (Critical Mass) ในระดับรากฐานของประเทศ 2) สามารถปรับเปลี่ยนพื้นที่ทางกายภาพ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เพื่อตอบรับกับแรงกระทบที่เข้ามาได้ และ 3) สามารถพึ่งพาตนเองได้หากโดนตัดขาดจากความช่วยเหลือภายนอก สามารถแก้ไขปัญหาและลงมือทำด้วยตนเอง ซึ่งการยกระดับขีดความสามารถของประชาชนในพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในการรับและปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ จะส่งผลให้สังคมไทยในอนาคตก็เป็นสังคมฐานความรู้ สังคมไทยทุกส่วนทุกระดับได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ จนเกิดพลังชุมชนท้องถิ่นทั้งจากนวัตกรชุมชนและคนทั่วไปที่เข้มแข็งอันเป็นรากฐานที่มั่นคงในการเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีความยั่งยืนตลอดไป

หน่วย บพท. จึงได้พัฒนาแผนงาน **"ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"** ขึ้น ซึ่งวางเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนระดับตำบลแบบมีส่วนร่วม โดยกลไกการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล โดยใช้ Learning and Innovation Platform (LIP) ของชุมชนผ่านการสร้างนวัตกรชุมชนเพื่อขับเคลื่อนชุมชนเป้าหมาย ด้วยกระบวนการเครื่องมือ และความรู้ (องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม) นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยอาศัยพลังจากการทำงานของหน่วยงานเครือข่ายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ทำประโยชน์ให้พื้นที่ ทำงานกันเป็นเครือข่ายร่วมกับภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และหน่วยส่งเสริมชุมชนของกระทรวงอื่นอย่างใกล้ชิด ช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำตามแนวทาง

ของยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของรัฐบาล และสร้างชุมชนที่มีขีดความสามารถในการจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม

ผลการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมในแผนงาน **"ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"** ที่ผ่านมาในระยะ 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563-2565 หน่วย บพท. สนับสนุนให้กับสถาบัน/มหาวิทยาลัย/หน่วยงาน จำนวน 27 สถาบัน ผลการดำเนินงานวิจัยทำให้เกิด**ชุมชนนวัตกรรม 753 ตำบล ครอบคลุมพื้นที่ 35 จังหวัด เกิดการสร้างนวัตกรชุมชนจำนวน 3,476 คน และเทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้รวมทั้งนวัตกรรมกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชุมชนทั้งสิ้น 860 นวัตกรรม** ที่ใช้ยกระดับอัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากและมูลค่าสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10-20 อีกทั้งยังเกิดการนำนวัตกรรมเข้าสู่การทำแผนพัฒนาตำบล/ท้องถิ่น โดยผ่าน Learning and Innovation Platform (LIP) และเกิดการสร้างระบบข้อมูล Technology and Innovation Library ของประเทศอีกด้วย

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการต่อยอดและขยายผลการทำงานอย่างยั่งยืน ในปีงบประมาณ 2566 หน่วย บพท.จึงวางเป้าหมายขับเคลื่อนชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ผ่านกลไกการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล แล้วสร้าง Learning and Innovation Platform (LIP) ของชุมชน โดยการสร้างนวัตกรชุมชนให้มีศักยภาพ มีทักษะการจัดการความรู้ เรียนรู้และรับปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้และนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ไปใช้ในการจัดการปัญหาสำคัญในชุมชนและการยอมรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมถึงรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงทั้งในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤตให้ฟื้นตัวได้เร็วเมื่อเกิดปัญหา (Resilience)

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนานวัตกรชุมชนโดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ผ่านกระบวนการสร้างการเรียนรู้เพื่อรับปรับใช้นวัตกรรม สามารถนำความรู้และนวัตกรรมพร้อมใช้ (Appropriate Technology) ไปใช้ในการจัดการปัญหาในชุมชน ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

2.2 เพื่อสร้างระบบการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีพให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤตให้ฟื้นตัวได้เร็วเมื่อเกิดปัญหา (Resilience) รวมทั้งขยายผล ต่อยอด และถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่น/ชุมชนได้

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตเชิงพื้นที่และประเด็นสอดคล้องกับเป้าหมาย OKR ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม แผนงาน F10 (S2P11) เพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ให้พึ่งพาตนเองได้และมีการกระจายรายได้สู่ชุมชน/ท้องถิ่นมากขึ้น สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทชาติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงาน

เพิ่มขีดความสามารถของนวัตกรชุมชนท้องถิ่นในการเรียนรู้ รับ ปรับใช้ องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงและจัดการปัญหาในชุมชนที่นำไปสู่การพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน สร้างความเขมแข็งของเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น และการสร้างการรับรู้ในวงกว้างของชุมชนผ่านการสร้างนวัตกรชุมชนให้มีทักษะการจัดการความรู้ เรียนรู้และรับปรับใช้นวัตกรรม สามารถนำความรู้และนวัตกรรมพร้อมใช้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ไปใช้ในการจัดการปัญหาสำคัญในชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมถึงรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงทั้งในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤตให้ฟื้นตัวได้เร็วเมื่อเกิดปัญหา (Resilience)

Key Results

KR3 F10: จำนวนนวัตกรรมที่เป็นกลไกหรือระบบที่ส่งเสริมและการสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก ที่ได้ทดลองใช้จริงร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่นและเอกชน และมีผลกระทบทางสังคมในพื้นที่ **เพิ่มขึ้น 50 นวัตกรรม**

- จำนวนความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม หรือกระบวนการที่พัฒนาขึ้นใหม่หรือปรับปรุงจากผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการเดิม/เทคโนโลยีที่ได้มีการคิดค้นมาแล้ว ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสร้างคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกิดผลกระทบทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับและขยายผลได้ อย่างน้อย 50 นวัตกรรม

KR5 F10: จำนวนบุคลากรในภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย เอกชน และประชาสังคม รวมทั้งนักวิจัยชุมชน ที่พัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้และถ่ายทอดองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก **จำนวน 1,000 คน**

- จำนวนนวัตกรชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจนสามารถรับและปรับใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งมีทักษะและความสามารถในการจัดการความรู้เพื่อไปแก้ไขปัญหาสำคัญในชุมชนได้อย่างยั่งยืน อย่างน้อย 1,000 คน

Key Result รอง

KR4 F10: ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเศรษฐกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) และองค์กรชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งเป็นผลจากการใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม **เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากปีก่อนหน้า**

- อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 จากการพัฒนาชุมชนด้วยผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

3.2 โจทย์และเป้าหมายการวิจัย

โจทย์*	เป้าหมาย
1) สร้างนวัตกรชุมชนที่มีทักษะการรับและปรับใช้นวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งสามารถเป็นแกนนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนให้ชุมชนมีพื้นที่และโอกาสเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	- เกิดนวัตกรชุมชน 1,000 คน/ปี - ชุมชนอัจฉริยะ (Smart Community)/ชุมชนนวัตกรรม มีความสามารถในการพัฒนา พึ่งตนเองและจัดการตนเอง จำนวน 500 ตำบล/ปี
2) การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ/เสริมและยกระดับศักยภาพที่สำคัญในพื้นที่ผ่านการสร้าง Learning and Innovation Platform	- นวัตกรรมชุมชนที่พัฒนาขึ้น แล้วใช้ยกระดับรายได้หรือแก้ไขปัญหาสำคัญให้กับชุมชนได้ จำนวน 50 นวัตกรรม
3) สร้าง Learning and Innovation Platform เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดกระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนและสร้างนวัตกรชุมชนที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาชุมชนเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน	- อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 จากการพัฒนาชุมชนด้วยผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

หมายเหตุ *ข้อเสนอโครงการวิจัยต้องทำทั้ง 3 โจทย์

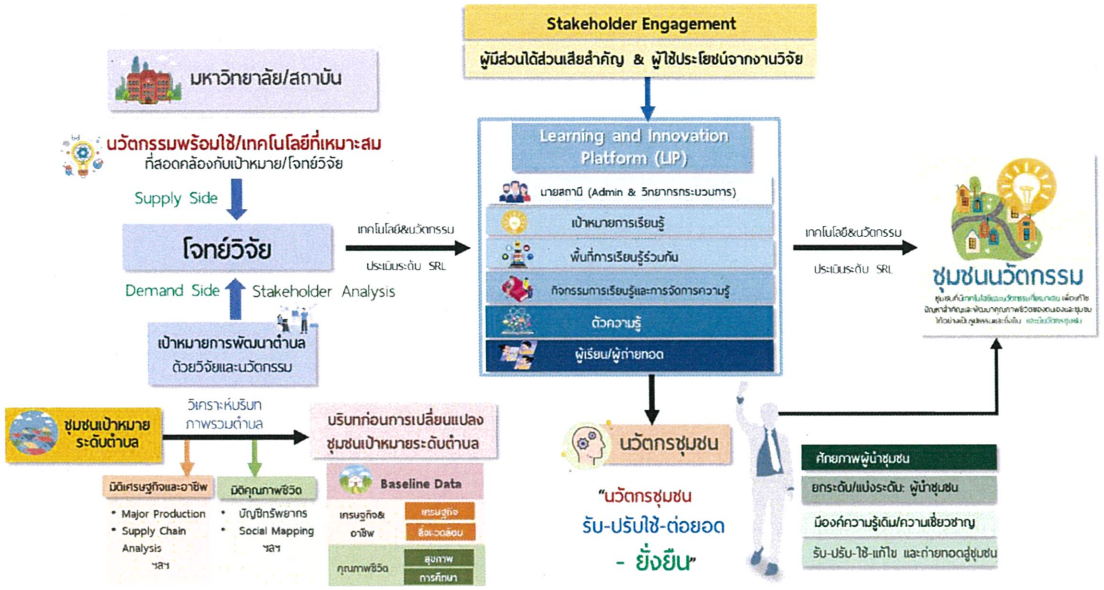

กรอบการวิจัย **"ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"** ประจำปี 2566

คำอธิบาย

กรอบการวิจัยเรื่อง ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมโดยกลไกการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล ร่วมสร้าง Learning and Innovation Platform ของชุมชนจนได้นวัตกรชุมชน ที่สามารถรับ ปรับใช้นวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัยที่สนใจเสนอข้อเสนอชุดโครงการวิจัยต้องทำทั้ง 3 โจทย์* และมีพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลไม่น้อยกว่า 10 ตำบลต่อโครงการ และใน 1 ตำบลจะต้องมีนวัตกรชุมชนอย่างน้อยตำบลละ 5 คน โดยในข้อเสนอชุดโครงการวิจัยจะต้องระบุรายชื่อตัวแทนนวัตกรชุมชนอย่างน้อยตำบลละ 1 คน ซึ่งนักวิจัยต้องแสดงบริบทก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของบริบทพื้นที่ระดับตำบล (Holistic View) อย่างมีข้อมูลเชิงประจักษ์ (Baseline Data) และชี้ให้เห็นปัญหาความต้องการของการพัฒนาตำบล (Real Problem/Real Need) แล้วเชื่อมโยงให้เห็นการออกแบบตัวความรู้ที่เป็นนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญ/เสริมศักยภาพของตำบลได้อย่างเป็นรูปธรรมผ่านการสร้าง Learning and Innovation Platform และสร้างนวัตกรชุมชนที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการรับและปรับใช้นวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งสามารถเป็นแกนนำในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนให้ชุมชนมีพื้นที่และโอกาสเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3.3 กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

พื้นที่ระดับตำบลทั่วประเทศ โดยใน 1 ตำบลเป้าหมายสามารถเลือกชุมชนเป้าหมายอย่างน้อย 1 ชุมชน (หมู่บ้าน) ที่มีผลกระทบสูง ทั้งนี้ต้องระบุกลุ่มเป้าหมายไม่ต่ำกว่า 10 ตำบลต่อ 1 ชุดโครงการวิจัย และใน 1 ตำบล จะต้องมีนวัตกรชุมชนอย่างน้อยตำบลละ 5 คน

3.4 นิยามศัพท์ที่สำคัญ

ชุมชนนวัตกรรม หมายถึง ชุมชนที่มีขีดความสามารถในการเรียนรู้และรับ ปรับใช้นวัตกรรม สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงและจัดการปัญหาในชุมชน พึ่งตัวเองได้อย่างยั่งยืน

Learning and Innovation Platform (LIP) หมายถึง การสร้างการเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้นวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ/เสริมและยกระดับศักยภาพที่สำคัญในพื้นที่ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1) นายสถานี (Platform Admin) ที่ออกแบบและจัดการให้เกิดการเรียนรู้ และวิทยากรกระบวนการ

2) เป้าหมายการเรียนรู้

3) พื้นที่การเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Space) แบบ Online หรือ Onsite

4) กิจกรรมการเรียนรู้และการจัดการความรู้ (กระบวนการและเครื่องมือ)

5) ตัวความรู้ (เทคโนโลยีและนวัตกรรมพร้อมใช้) ที่เหมาะสมและเชื่อมโยงกับเป้าหมาย

6) ผู้เรียนรู้และผู้ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

นวัตกรชุมชน หมายถึง แกนนำชาวบ้านกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจนสามารถรับและปรับใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งมีทักษะและความสามารถในการจัดการความรู้เพื่อไปแก้ไขปัญหาสำคัญในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งนวัตกรชุมชนเป็นผลผลิต (Output) และตัวชี้วัดของ Learning and Innovation Platform โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (ระดับ 1 เป็นระดับสูงสุด)

1) ระดับที่ 1 สามารถขยายผลต่อเนื่องและเชื่อมโยงทรัพยากรชุมชนได้ (นายสถานี)

2) ระดับที่ 2 สามารถค้นหาและสร้างความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้

3) ระดับที่ 3 สามารถถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมได้

4) ระดับที่ 4 สามารถรับ ปรับใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมได้

นวัตกรรม หมายถึง ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม หรือกระบวนการที่พัฒนาขึ้นใหม่หรือปรับปรุงจากผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการเดิม/เทคโนโลยีที่ได้มีการคิดค้นมาแล้ว ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสร้างคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกิดผลกระทบทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับและขยายผลได้ และการยกระดับระดับความพร้อมของเทคโนโลยี Technology Readiness Level (TRL) ที่ระดับ TRL สูงเพิ่มขึ้น

กลไกพัฒนาพื้นที่ หมายถึง ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ ในการร่วมคิดร่วมทำให้เกิดการแก้ปัญหาสำคัญ หนุนเสริมศักยภาพของพื้นที่ให้เกิดผลกระทบทางบวกทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

4. กรอบงบประมาณและระยะเวลา

4.1 การจัดสรรงบประมาณ กรอบงบประมาณการสนับสนุนทุนวิจัย 2,000,000 – 3,000,000 บาทต่อชุดโครงการวิจัย ขึ้นอยู่กับเป้าหมายและตัวชี้วัดของชุดโครงการวิจัย

4.2 ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย 1 ปี (12 เดือน)

4.3 ชุดโครงการวิจัย หมายถึง ชุดโครงการที่ประกอบด้วยโครงการย่อยตั้งแต่ 2 โครงการขึ้นไป และโครงการย่อยมีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับเป้าหมายของชุดโครงการวิจัย รวมทั้งการบูรณาการระหว่างโครงการย่อย (ไม่รับพิจารณาโครงการเดี่ยว)

5. คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน

5.1 ผู้มีสิทธิเสนอขอรับทุน คือ สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย ที่สนใจ

5.2 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย ต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการ จะต้องมีที่ตั้งหรือพื้นที่บริการอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงานวิจัย (พร้อมแนบเอกสารแสดงพื้นที่บริการของหน่วยงานต้นสังกัด) หากเป็นสถาบัน/หน่วยงานภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีการมีส่วนร่วมและมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงานวิชาการในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมเท่านั้น (พร้อมแนบไฟล์เอกสารความร่วมมือ)

5.3 กรณีผู้ยื่นขอรับการสนับสนุนเป็นภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จะต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2563

ทั้งนี้ ขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาสนับสนุนทุนวิจัย สำหรับโครงการที่ได้รับทุนภายใต้แผนงาน "ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน" ประจำปีงบประมาณ 2565 ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ

6. แนวทางการจัดการ

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน. เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

6.1 หน่วย บพท. เปิดรับข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) โดยประกาศให้รับทราบโดยทั่วกัน และมีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีช่วงเวลาให้กับสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัยที่สนใจ

6.2 หน่วย บพท. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบ Online ในช่วงสิ้นเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม เพื่อหนุนเสริมให้แก่นักวิจัยผู้ที่สนใจสามารถพัฒนาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยที่ตรงตามเป้าหมายของกรอบการวิจัย และส่งข้อเสนอชุดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full proposal) มายังหน่วย บพท. ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ https://nriis.go.th/

6.3 เมื่อได้รับข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ หน่วย บพท. จะตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์ในการพิจารณาชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ เพื่อกลั่นกรองเบื้องต้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

6.4 หน่วย บพท. จะพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย (Full Proposal) ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จัดเวทีนำเสนอเพื่อพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยละเอียด แล้วสรุปภาพรวมเพื่อแจ้งผลพิจารณาต่อคณะผู้วิจัย เพื่อปรับข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ และจัดทำสัญญารับทุนวิจัยต่อไป

7. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

การพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยมี 2 ขั้นตอน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

7.1 <u>เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยเบื้องต้น</u>

1) ข้อเสนอโครงการเป็นชุดโครงการวิจัยและเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้

2) มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องตามแนวทางประกาศทุน

3) สถาบัน/หน่วยงาน และผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ และประสบการณ์การบริหารจัดการงานวิจัย การดำเนินงานวิจัยและคาดได้ว่าจะสามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดเวลาการรับทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

4) มีทุนการทำงานเดิมในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม พื้นที่และชุมชนท้องถิ่น และ/หรือนโยบายในการขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะนี้

7.2 <u>เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยละเอียด</u>

1) หน่วย บพท. จะได้จัดเวทีพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ (Stakeholders) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (Users) เพื่อพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยที่ได้รับพิจารณาผ่านเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้น โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย ได้แก่ 1.ประเด็นโจทย์การวิจัย และเนื้อหาโครงการวิจัย ได้แก่ (1.1) มีการวิเคราะห์ความต้องการของพื้นที่ระดับตำบล และโจทย์วิจัยชัดเจน (Area & Issue) (1.2) ประเด็นวิจัยมีโอกาสการสร้างผลกระทบสูง (1.3) มีนวัตกรรมพร้อมใช้/เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน 2. กระบวนการ กลไก และภาคีความร่วมมือในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ (2.1) มีกลไกและภาคีการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล (ชุมชน) และหน่วยงานผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง (2.2) มีกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน 3. กระบวนการและการออกแบบการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ ได้แก่ (3.1) มีกระบวนการทำงานสร้าง Learning and innovation platform (3.2) มีกระบวนการสร้างนวัตกรชุมชน (3.3) ความเชื่อมโยงของโครงการวิจัยย่อยในชุดโครงการวิจัย 4. ความชัดเจนของ Output และความคุ้มค่าของการลงทุนวิจัย (value for money) 5. โอกาสในการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ ศักยภาพของคณะผู้วิจัย ทุนเดิมการทำงานในพื้นที่

2) กรณีชุดโครงการวิจัยที่มีการสะท้อนความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาคีผู้ใช้งานในระดับพื้นที่ โดยมีความร่วมมือในรูปแบบของงบประมาณสมทบหรือการสนับสนุนอื่นๆ จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

8. การส่งข้อเสนอชุดโครงการวิจัย (Full Proposal)

8.1 ประกาศทุนวันที่ 9 พฤศจิกายน 2565 ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ https://nriis.go.th/ เว็บไซต์หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ที่ https:// www.nxpo.or.th/A/ และผ่านทาง Facebook ที่ https://www.facebook.com/PMUA.THAI

8.2 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย ที่สนใจสามารถ download แบบฟอร์มข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ ได้ที่ https://nriis.go.th/ และ www.nxpo.or.th/A/

8.3 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จัดกิจกรรมชี้แจงเป้าหมายของแผนงานและตอบข้อซักถามแก่ผู้สนใจในวันพุธที่ 9 พฤศจิกายน 2565 ในงานมหกรรม "ชุมชนนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้ (Learning and Innovation Community) และผ่านทาง Facebook ที่ www.facebook.com/PMUA.THAI

8.4 หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จะจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) "แนวทางการพัฒนาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยภายใต้แผนงานริเริ่มสำคัญ (Flagship) "ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน" ประจำปี 2566" โดยวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ ในรูปแบบ Online ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ZOOM ในช่วงสิ้นเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม เพื่อหนุนเสริมให้แก่นักวิจัยผู้ที่สนใจสามารถพัฒนาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยที่ตรงตามเป้าหมายของกรอบการวิจัย

8.5 ผู้เสนอโครงการยื่นข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ (Full Proposal) ผ่านระบบ NRIIS โดยแนบ File ในรูปแบบ Word และ PDF ตามแบบฟอร์มของหน่วย บพท. ระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน ถึง 12 ธันวาคม 2565 เวลา 17.00 น.

8.6 สถาบันต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการกดรับรองข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ ผ่านระบบ NRIIS ภายในวันที่ 13 ธันวาคม 2565 เวลา 17.00 น.

8.7 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และหน่วยงานต้นสังกัดของหัวหน้าชุดโครงการทำการรับรองข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์ในเวลาที่กำหนดเท่านั้น หากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ

9. การแจ้งผลการพิจารณา

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ จะแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอชุดโครงการฉบับสมบูรณ์โดยทราบ ทางเว็บไซต์ https://nriis.go.th/ และ www.nxpo.or.th/A/ ภายในเดือนมกราคม 2566 โดยหัวหน้าชุดโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจะต้องเข้าร่วมนำเสนอรายละเอียดข้อเสนอชุดโครงการวิจัยในเวทีพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการโดยละเอียดต่อคณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2566

ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ น.ส.มัตติกา ปรมาธิกุล หรือ น.ส.ชลธิชา เนกขัมมะ ทางโทรศัพท์หมายเลข 02-109-5432 ต่อ 813 หรือ 827 หน่วย บพท. ในวันและเวลาปฏิบัติงาน หรือที่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : mattika.par@nxpo.or.th หรือ chonticha.neg@nxpo.or.th

อนึ่ง ผลการพิจารณารับทุนวิจัย หน่วย บพท. ถือเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2565

(ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา)
ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่